

بررسی فنون مدیریت کلاس

مینا شریفی

دانشجوی دکتری، برنامه ریزی درسی، دانشگاه تهران،

سعید بر مغازه

کارشناسی روانشناسی عمومی پیام نور بندرعباس

Saeed.bnd1313@yahoo.com

چکیده

یکی از مسائل قابل توجه در فعالیتهای آموزشی، مدیریت کلاس درس می باشد و معلمین نقش مهمی در جهت چگونگی کنترل و اصلاح مسائل مدیریتی کلاس درس دارند به ویژه این موضوع در مدارس ابتدایی که دانش آموزان فعالیت بیشتر و سن کمتری دارند از اهمیت فراوانی برخوردار است. مدیریت کلاس درس را معلم برای ایجاد نظم و انگیزه، درگیر کردن فراگیران و جلب مشارکت آن ها در فرایند یادگیری انجام می دهد. چنانچه معلمی نتواند با استفاده از فنون متعدد، کلاس درس خود را به شیوه صحیح و درست مدیریت کند، فرایند تدریس او اثربخش نبوده و دانش آموزان قادر به یادگیری موثر درس نخواهند شد. در این مقاله سعی شده است، ضمن تعریف مدیریت کلاسی به ضرورت و اهمیت این موضوع پرداخته و عوامل مهم و تاثیرگذار بر مدیریت کلاس درس مورد بررسی قرار گیرد. روش تحقیق کتابخانه ای بوده و آن چه از این تحقیق به دست آمده نشان می دهد چنانچه معلمان با عوامل تاثیرگذار بر مدیریت کلاس آشنایی داشته باشند و به آن عمل نمایند، تدریس موفق و اثرگذاری داشته و در پی آن یادگیری پایدار در کلاس اتفاق می افتد.

کلمات کلیدی: مدیریت کلاس، معلم، فنون تدریس

۱. مقدمه

مدیریت کلاس درس یکی از موضوعات مهمی است که از دیرباز به عنوان یکی از پیچیده ترین موضوعات در بهبود کیفیت آموزش شناخته شده است. تشکیل و اداره ی کلاس با تعدادی دانش آموز از تخصصی ترین ترین فعالیت های حرفه ی معلمی تلقی می شود. روش های مدیریت کلاس بسیار متنوع هستند. هر معلمی با توجه به مقتضیات محیطی و مقطع تحصیلی نوع یا انواعی از روشها و فنونی که به نظر او بیشترین اثر را بر روی دانش آموزان دارد، انتخاب و آنها را در امر مدیریت و کلاس داری به کار می گیرد. همان طور که هر نظامی نیازمند نوعی مدیریت است که بدون آن نمی تواند به حیات خود ادامه دهد، کلاس درس هم از این قاعده مستثنی نیست و در جای خود نیازمند گونه ای از مدیریت است؛ با وجود این مدیریت است که نظام کلاسی به سوی اهدا ف تربیتی خود گام برمی دارد. کلاس درس یک سازمان اجتماعی آموزش است، وجود نظم، در اثر بخشی و کارآیی تدریس معلم بسیار مؤثر است. معلمی که توانایی مدیریت کلاس درس را دارد، محیط یادگیری مناسبی را برای شاگردان به وجود می آورد. چنانچه معلمی نتواند با استفاده از فنون متعدد، کلاس درس خود را مدیریت کند، به طور قطع فرایند تدریس او به خوبی صورت نخواهد گرفت [۱].

مدیریت کلاس درس و فراهم کردن شرایط لازم برای یادگیری -یاددهی، هنری است که علاوه بر داشتن دانش، مستلزم آگاهی از شیوه ی برخورد با فراگیران و اتخاذ تصمیم های به موقع است. معلمان بایستی خود را از دو جنبه ی علمی و مهارتی به خصوص در زمینه ی کلاس داری مجهز کنند و با اصول آن آشنایی پیدا کنند تا بتوانند اهداف یادگیری را پیش برده و نظم کلاسی را برای آرامش خود و فراگیران فراهم کنند. هر آموزش دهنده ای، قبل از این که در برخورد با بی نظمی های فراگیران، عصبانی شود و یا به یادگیرنده های که نظم کلاس را بر هم زده است، توهین و او را از کلاس بیرون کند، می تواند از فنون مؤثر برای مدیریت کلاس درس